

VAADE EIKUHUGI

ERVIN ÕUNAPUU

Anu Õunapuu foto

Vaata, Mikk, kui ma kuulsin, et Sind leiti istumas korvtoolis vaatega merele, otsisin albumist välja selle ammuse foto. Sa ju tead, ma pole nekrofiil ja see pole nekroloog, mulle lihtsalt tuli meelde, mida rääkisime siin sellel pildil. Mäletad? Me vaatasime merele ja rääkisime surmast, suremisest ja inimestest, keda meie seas enam pole. Kõik Sinu lavastused olid ääreni täis surma ja suremist, üks surm teise otsa, aina surm, surm ja surm. Surm oli meiega ka sel pärastlõunal, mille üks hetk on kinnistunud paberile. See pole poseeritud foto, me kumbki ei teadnud, et meid pildistatakse. Laual on arvuti, Sa ei õppinudki seda masinat käsitsema, ilmselt sellepärast ütlesidki, et räägime alguses niisama, küll pärast jõuab kirjutada. Mäletan Sinu hirmu, et „kompuuter“ läheb ühel hetkel „katki“ ja siis ei saa „selle kuramuse seest enam midagi kätte“. Kui järele mõelda, siis täiesti põhjendatud kartus, aga olgu, jäägu see, nüüd ei karda sa enam midagi ega kedagi...

Nii me seal istusime, suitsetasime ja otsisime läbivat kujundit (rumal väljend, aga paremat pole välja mõeldud) järgmisele lavastusele, milleks oli Verdi ooper „Maskiball“ Vanemuises. Tundsin end süüdlasena, tähtaeg lähenes, järgmisel nädalal pidin esitama dekoratsioonikavandid, aga mul polnud tõmmatud ühtki kriipsu. Ühel hetkel hakkasid Sa aeglaselt rääkima pikka ja segast lugu mingist valguskiirest, mis peaks ühendama taevast ja maad. „Kuningas tapetakse... Üks imelik tool, millest väljub kuldne kiir nagu materialiseerunud valgus või eriline sideliin või...“ Mulle meenus, et selline „kiir“ on mul majapidamises olemas, tahtsin seda Sulle kohe näidata. Tõusin toolilt, läksin teise tuppa, hüüdsin, et räägi edasi, ma kuulen küll, otsisin sahtlipõhjast välja kiiskava paelajupi, mälestus mullusest jõulupakist, tuln tagasi ja tirisin kassikuldse nõõri katkemiseni pingule... Sa

tõtsid käe ja ütlesid: „Vaata.“ Selsamal hetkel murdis päike pilvedest läbi ja merele joonistus täpipealt samasugune sädelev kiir. Terav nagu ihutud nuga. Kõik vältas vaid silmapilgu, Sa süütasid uue Cameli ja ütlesid suitsu välja puhudes: „Nägid? Kõik on õige. Praegu võiks rahuliku südamega surra. Miski ei jääks kripeldama.“ Naersin: „Jah, nii oleks vägev surra. Vaatega merele.“

Siis polnud mul aimugi, et „Maskiball“ jääb meie viimaseks lõpetatud koostööks. Veelgi vähem oskasin ette kujutada, et varsti Sa lähedki, täpselt nii, nagu soovisid – vaatega merele. Või teadsid Sa juba siis, et just nii saab olema? Ma ei saa seda kunagi teada. Üks on kindel: surnuaiad on täis asendamatuid inimesi. Nüüd oled ka Sina nende seas. Igaveseks.

IN MEMORIAM

KALEV TAMMIN
20. VIII 1941 – 21. II 2006

Trupijuhina hakkab mul juba 20 aastat täis saama. Kas mu ametis ka näitlejakutsest kasu on? Ma arvan, et mu amet ongi suuresti näitlemine. Iga päev hommikust õhtuni. Siin on takti ja diplomaatiat väga palju vaja, eriti viimast.

Anne Tuuling ja Iivi Lepik. Ma jutustan teile oma loo.
Tallinna Riikliku Konservatooriumi lavakunstikateedri teisest lennust.
Valgus, 2006